A°. 1848. N°. 93.

ARNHEMSCHE COURANT.

(De prijs dezer Courant, die geregeld *vijfmaal* 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag*, *Zaturdag* en *Zondag*, is ƒ5 in de drie maanden.)

WOENSDAG 3 MEI.

(De prijs der Advertentiën is, van een tot *vijf* regels, ƒ 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.)

Het ontwerp van grondwet.

IV.

DE BEPALINGEN OVER DE JUSTITIE.

Onder de bepalingen omtrent de justitie komt er eene voor, welke ons met de eerste eischen, die men aan eene grondwet doen mag, schijnt te strijden. In art. 141 namelijk lezen wij: »alle twistgedingen over eigendom »of daaruit voortspruitende regten, »over schuldvordering of andere bur»gerlijke regten, behooren bij uitslui»ting tot de kennis der regterlijke »magt. — Aan haar behoort insgelijks, »behoudens de uitzonderingen door »de wet te bepalen: de beslissing over »politische regten." Het tweede gedeelte van dit artikel is nieuw en wordt even weinig in het ontwerp van 1844 als in de grondwet van 1815 gevonden. Zoo het eene verpligting eener grondwet is, duidelijke en juiste grenzen te teekenen, een bepaald beginsel te stellen, schijnt ons dit artikel in geenerlei opzigt daaraan te voldoen.

Vooreerst toch vragen wij: wat verstaat de commissie door *politische regten*? Politische regten zijn zeer verschillend van aard en er zijn er verscheidene, welke geenszins tot de regtsmagt van den gewonen, burgerlijken regter schijnen te kunnen behooren. Men kan bij de woorden *politische regten* het oog hebben op die, welke individu's betreffen, b. v. het stemregt; men kon er ook regten van administratie onder verstaan; wanneer er b. v. tusschen deelen der administratieve magt geschil over elks bevoegdheid ontstaat. Intusschen weten wij niet of de commissie onder die woorden beide, onderling zeer wijd uiteenloopende, regten heeft willen begrijpen of slechts een van beide, en welk dan. Het schijnt moeijelijk ze beide op eene lijn te plaatsen en eene grondwet vooral behoort door het bepaalde harer uitdrukkingen voor geen twijfel plaats te laten. Zij moet willekeur uitsluiten, geenszins invloed geven.

Doch de onbestemdheid van het woord daargelaten, de bijvoeging verdient ook daarom afkeuring, dewijl zij inderdaad niets zegt. In het eene gedeelte vernietigt zij, wat zij in een ander gedeelte vastgesteld heeft. De woorden: »behoudens de uitzonderingen, door de wet te bepalen," laten aan de wet ruimte alle politische regten aan de kennisneming van den burgerlijken regter te onttrekken. Juist dewijl men niet weten kan, welke politische regten de commissie bepaaldelijk aan het oordeel van den burgerlijken regter heeft willen onderwerpen, kan men de uitzondering tot allen uitstrekken en zoo doende den zoogenaamden regel vernietigen. Wij zeggen den *zoogenaamden* regel, want gesteld zoo als hij is, regelt hij inderdaad niets.

Bevreemdde ons deze bijvoeging, welke op geen duidelijk denkbeeld rust en zich zelve vernietigt; niet minder verbaasde het ons artikel 167 der tegenwoordige grondwet wederom in het ontwerp opgenomen te zien. De negenmannen hadden het uit hun voorstel doen wegvallen en de redenen voor die weglating zijn zoo krachtig en sterk uitgedrukt, dat men zich niet genoeg verwonderen kan, het in een ontwerp opgenomen te zien, van welks vijf zamenstellers vier het voorstel van 1844 bij de Kamer hadden ingediend.

Art 167 der grondwet luidt: »Wan»neer een ingezeten in buitengewone »omstandigheden door het politiek ge»zag mogt worden gearresteerd, is hij, »op wiens bevel zoodanige arrestatie »plaats heeft gehad, gehouden daar»van terstond kennis te geven aan den »plaatselijken regter, en hem voorts »den gearresteerde binnen den tijd van »drie dagen over te leveren. — De »criminele regtbanken zijn verpligt, »elk in haar ressort, te zorgen, dat »zulks stiptelijk worde nagekomen." De vrijheid der burgerij wordt prijs gegeven aan de achterdocht van het »politiek gezag." De negen voorstellers wilden dit gevaarlijk wapen niet langer laten bestaan en droegen dus op deze gronden de weglating van het artikel voor. »Men kan niet geloo»ven, dat een artikel in eene vroege»re staatsregeling (die van 1798), toen »tegen eene ontbondene en gistende »maatschappij eene *loi des suspects* noo»dig scheen, ingelascht, en sedert ner»gens herhaald, eer de grondwet voor »het Nederlandsche volk, dan die van »andere rustige en welgevestigde na»tiën dient te *brandmerken*. In allen »geval is het een politiewapen voor »*buitengewone* tijden, en al oordeelde »men hier tegen bijzondere, buiten »regterlijke, voorziening in de grond»wet noodig, het artikel bleef, onzes »inziens, niet te min verwerpelijk." En dit *brandmerk* drukte intusschen de commissie op eene grondwet, welke veelal op liberale grondslagen zou rusten. Hoe het den leden mogelijk geweest is, zich binnen zoo korten tijd zoo sterk een dementi te geven, begrijpen wij niet. Van mannen als de heeren VAN RAPPARD en VAN DER HEIM kon men niet anders dan het behoud van zulke willekeurige en vrijheidmoordende bepalingen verwachten; van de commissie geenszins.

Ook in een ander punt van dit hoofdstuk vinden wij achteruitgang bij het voorstel van 1844. Toen begreep men, niet langer voedsel aan het provincialismus te moeten geven en liet dus de bepaling weg, dat de leden van den Hoogen Raad »zoo veel mogelijk uit de verschillende provinciën" zouden moeten benoemd worden. Nu daarentegen heeft men dit weder overgenomen. De bepaling steunt op even valschen grond als zij voor de belangen der justitie verderfelijk is. Geroepen om zonder aanzien des persoons alleen op de zaak te letten, is geboorte- en woonplaats hier ten eenenmale onverschillig. Regt te spreken is geen provinciaal, maar is een algemeen belang en de beste waarborg, welken men hebben kan, dat dit op de beste wijze zal geschieden, is, dat men de bekwaamste en onpartijdigste regtsgeleerden kieze. Den Drenthenaar, of Groninger ligt er meer aangelegen goed regt te ontvangen dan te weten dat hij onder zijne regters er ten minste eenen man, in zijne provincie geboren, aantreffen zal: De geheele bepaling strekt tot niets dan om aan ijdel ambtsbejag en rampzalig provincialismus ruime gelegenheid te geven zich te doen gelden.

In al deze punten verdient het voorstel van 1844 verre de voorkeur boven het tegenwoordig ontwerp.

Buitenlandsche berigten.

ITALIE.

Rome, 21 *april*. Peschiera wordt nog altijd geblokkeerd. Deze stad, welke wel niet onneembaar is, biedt echter groote moeijelijkheden, niet alleen door den breeden arm der Mincio, die de belegeraars van de stad scheidt, maar ook door het gemak, waarmede uit Tyrol nieuwe troepen en voorraad in de vesting kunnen gebragt worden.

— In Napels is het inkomend regt op vreemde dagbladen met de helft verminderd.

— Het Provisioneel Bestuur van Sicilië heeft zijne vertegenwoordigers aan de vreemde mogendheden afgevaardigd. — Men spreekt als van een stellig feit over het weder binnenrukken der Oostenrijkers in Venetië.

Rome, 25 *april*. Een brief uit Triëst van 23 april deelt een berigt mede uit het hoofdkwartier van generaal *Nugent*. Deze had een' aanvang gemaakt met het bombardement van Udine. Het Provisioneel Bestuur deed den volgenden morgen het voorstel tot eene kapitulatie; des middags reeds werden de preliminairen onderteekend.

Volgens het bulletin uit Botzen van 23 april, hadden de Oostenrijksche troepen bij Bevilacqua een troep kruisvaarders en pauselijke vrijwilligers, sterk 500 man, geslagen en trokken als overwinnaars te Cologna (op den linkeroever van de Etsch, zuidelijk tusschen Verona en Padua) binnen. Berigten van een dag later (24) melden, dat Bevilacqua en het slot aldaar een prooi der vlammen zijn geworden. Den 19den ondernamen de Piemontezen eene demonstratie tegen het fort Belfiore, doch werden door het garnizoen van Mantua met verlies teruggedreven.

— Uit Napels verneemt men dat zes stoomfregatten, met 5000 man, naar Venetië vertrokken zijn.

Dit escader is bestemd om een wakend oog te houden op de haven van Triëst, en om tevens in overeenstemming met het Sardinische eskader te ageren, dat zich reeds op deze kusten bevindt.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 28 april. Een dagblad wil weten, dat tusschen Rusland, Oostenrijk en Pruisen een verbond is gesloten tot handhaving van het thans bestaande stelsel in Polen.

— Het door eenige dagbladen medegedeelde gerucht, dat Saksen een geducht leger op de been zal brengen, bevestigt zich. Zulks is op dringend verlangen van den Bondsdag geschied, welke dezen maatregel noodig heeft geoordeeld, sedert men weet, dat er van de zijde van Rusland eene demonstratie tegen het groothertogdom Posen en Gallicië beoogd wordt.

Hamburg, 28 april. Sedert de overwinning bij Sleeswijk schijnt de magt der Denen geknakt, zoodat de Koning thans waarschijnlijk een gereeder oor zal leenen om aan den wensch van Sleeswijk, tot inlijving in het Duitsche Verbond, te voldoen, en de taak der Bondstroepen schier afgeloopen is. Blijkens de laatste berigten pogen de Deensche troepen over Tondern Ripen te bereiken. Te Alsen zijn zij afgesneden. Hunne batterijen bij Holnis zijn veroverd. Na het bezetten van Flensburg had eene Hanoversche batterij eene hoogte bezet en vuurde van daar op de oorlogschepen, doch aangezien er vaartuigen met gekwetsten lagen, heesch het stoomschip Hekla eene witte vlag, waarop het vuren tot na de verwijdering dier vaartuigen werd gestaakt, maar alstoen weder begon; daar echter het geschut der Hanoveranen te ligt was, bleef het kanonneren zonder veel uitwerking.

— Eergisteren zijn bij Sleeswijk 102 gesneuvelden ter aarde besteld; daaronder bevonden zich 37 Pruisen, de overige waren andere Duitschers, voorts Denen; alles ging in eenen kuil met kalk gevuld: 10 of 11 officieren alleen in kisten werden nevens hen gezet.

— Een heden morgen uit Flensburg hier aangekomen reiziger verhaalt, dat heden door de Hanoveranen, onder leiding van generaal *Halket*, eene operatie tegen het eiland Alsen ondernomen zoude worden.

— De Deensche Kamerheer *v. Oxholm*, die naar Petersburg was gezonden, om bij Rusland aanvrage te doen tot hulp voor Denemarken, heeft, luidens een particulieren brief, het korte antwoord ontvangen, *dat Rusland zich volstrekt niet in deze zaak inlaten zoude.*

Rendsburg, 29 april. Het *Tageblatt* zegt: Zoo even is hier eene afdeeling Deensche gevangenen binnengebragt, ten getale van 4 à 500. Reeds vroeger hadden 11 officieren de hoofdwacht alhier betrokken.

Breslau, 28 april. De *Gazeta Polska* deelt mede, dat te Warschau vier officieren van het garnizoen aldaar, wegens den laatsten militairen opstand veroordeeld, in de citadel gefusilleerd zijn. Het gerucht betreffende eene contrarevolutie in Gallicië, door ambtenaren veroorzaakt, wint meer en meer veld.

Krakau, 27 april. Sedert gisteren 4 uur hebben wij hier een opstand beleefd. Toen Oostenrijksche soldaten de wapenen van den wapensmid *Muller* in beslag namen, wierpen zich Polen op hen en ontnamen hun de wapenen. Daarop had een gevecht plaats, waarbij aan weêrskanten eenige manschappen bleven. Ter naauwernood was dit bekend geworden, of de militaire magt bezettede de pleinen, die een uur lang op de bijna ongewapende volksmenigte een aanhoudend vuur opende. Het volk bemagtigde echter toch het plein, en de militairen trokken naar het kasteel terug, waaruit brandpijlen geschoten werden, ten gevolge waarvan de stad op twee plaatsen in brand gestoken werd. Binnen weinige oogenblikken waren tallooze barrikaden opgerigt. De veel beminde graaf *Castiglione* wilde echter den opstand dempen, en trad aan het hoofd van zijnen staf met vaderlijke woorden het volk te gemoet, toen men uit de vensters 3 schoten op hem loste. Toen nam de generaal *Moltke* het opperbevel over en gaf bevel tot vuren. Nu was het bloedbad vreeselijk, de stad werd drie uren achtereen beschoten, totdat parlementairen kwamen en om genade smeekten. De stad kapituleerde, de insurgenten en Poolsche emigranten, waarvan het grootste getal gesneuveld zijn, legden de wapenen neder en ontvlugtten de stad. De kwetsuren, welke graaf *Castiglione* bekomen heeft, moeten niet gevaarlijk zijn. De militairen hebben 10 dooden en 40 gewonden. Thans is alles rustig.

Uit Sleeswijk-Holstein. Het blijkt meer en meer dat de Deensche magt in Sleeswijk gebroken is; de Deensche armee is gedeeltelijk over Flensburg naar het eiland Alsen, gedeeltelijk naar de noordelijk gelegen Deensche grensdistricten van het Hertogdom teruggetrokken.

Een berigt door de optische telegraaf uit Altona, dd. 27 april, bevestigt zulks door de volgende mededeeling: De Denen gaan naar Tonderen; om Ripen te bereiken. Zij zijn te Alsen afgesneden. Hunne batterijen bij Holnis zijn genomen.

Weenen, 26 april. De staatsregelings-acte, bij Keizerlijk patent van den 15den toegezegd, is heden uitgevaardigd. De voornaamste punten zijn deze: de gezamentlijke, tot den Oostenrijkschen Keizerlijken staat behoorende landen, zullen eene van elkander onafscheidbare constitutioneele monarchie uitmaken; de persoon des Keizers is onschendbaar; het regt wordt in zijnen naam gesproken; hij heeft het regt om ontwerpen van wet aan den rijksdag voor te dragen; het bekrachtigen van alle wetten is hem alleen opgedragen. Aan alle staatsburgers wordt zoowel vrijheid van godsdienst en meening, als persoonlijke vrijheid gewaarborgd; de drukpers is vrij; de burgers bezitten het regt van petitie. De regterlijke magt is onafzetbaar, behalve bij regterlijk vonnis. Openbare regtspleging met de gezworenen. Een verantwoordelijk ministerie. Een rijksdag, bestaande uit eenen Senaat en eene Kamer van Afgevaardigden; de eerste zal 150 leden tellen, prinsen van den bloede, of door den Keizer benoemden, de andere telt 383 leden, voor de eerste maal naar een provisioneel kiesreglement te kiezen; het definitieve kiesreglement zal nader door den Vereenigden Landdag worden vastgesteld. De zittingen van beide Kamers zijn openbaar. Iedere provincie heeft hare Staten.

Berlijn, 29 april. Betrekkelijk de staking van den arbeid door de drukkersgezellen, verneemt men, dat gisteren, 's morgens vroeg, aan de hoeken van de straten eene bekendmaking was aangeplakt, waarbij die gezellen aan hunne medeburgers bekend maakten, dat zij, na vier weken met hunne principalen onderhandeld te hebben, van dezen niet hadden kunnen verkrijgen, dat zij hunne billijke vorderingen inwilligden, en dat zij om die reden den arbeid staakten. De meeste dagbladen zijn daardoor niet verschenen, anderen door leerlingen en de principalen gezet. Gisteren avond hebben de drukkersgezellen, ten getale van 600 eene vergadering gehouden, en de bezitters van drukkerijen zijn ook bijeengekomen; vooralsnog is geen vooruitzigt op vereffening der geschillen; wel zijn sommige vorderingen der zetters billijk, andere daarentegen onregtmatig en onverstandig. De president van het committé der drukkersgezellen heeft zich bij den president der policie vervoegd, om hem kennis te geven van het staken van den arbeid, doch had van dezen ten antwoord ontvangen, dat hij zich in deze zaak niet mengen kon en ai de daar ter stede niet behoorende, broodelooze gezellen zou doen verwijderen. Daarop is beraadslaagd over de middelen, om deze, nagenoeg 50 in getal, hiervoor te vrijwaren. Verder is nog besloten dat men heden wederom vergaderen zou, om het besluit der principalen te vernemen. Men twijfelde er echter aan of het gunstiger zou zijn. Ook de leerlingen hebben zich bij de gezellen gevoegd en verlangen verkorting van den leertijd en verhooging van loon.

— Uit Posen blijven de berigten even treurig. Overal vallen bloedige tooneelen voor, en pleegt het graauw buitensporigheden tegen het leven der Iraëliten en hunne bezittingen. Op sommige punten zijn de Poolsche edellieden door de boeren tot het uiterste gedreven, welke met de wapenen in de hand, de onmiddellijke vervulling eischten van de aanvankelijk gedane beloften. Daarbij komt nog eene overgroote opgewondenheid, ontstaan door de scheiding van het groothertogdom in een Poolsch en een Duitsch gedeelte.

Mainz, 29 april. Volgens een loopend gerucht zullen de Rijnoevers alom met militairen bezet worden om de vrije passage der stoombooten en stoomslepers te verzekeren.

FRANKRIJK.

Parijs, 29 april. De officieele uitkomsten der verkiezingen van het departement der Seine zijn eindelijk heden bekend geworden. Toen wij gisteren reeds den voorloopigen uitslag meldden, zeiden wij, dat de bijvoeging der stemmen van het leger, aan de toen opgegeven orde der gekozen kandidaten, eenige verandering zou kunnen toebrengen. Dit is dan ook het geval geweest, maar die verandering is veel grooter de overwinning der gematigde partij is daardoor veel beslissender geworden, dan men had kunnen vooruitzien. De heer *Lamartine* heeft 259,800 stemmen op zich vereenigd, en daarop volgen geregeld, de heeren *Dupont* (*de l'Eure*), *Arago*, *Garnier*, *Pagès*, *Marrast*, *Marie* en *Crémieux*, ieder met weinig minder stemmen, zoodat de laatstgenoemde nog 210,699 stemmen erlangd heeft. Dadelijk achter *Crémieux* volgt *Béranger*, dan *Carnot*, *Bethmont*, *Duvivier*, *Lastyrie*, *Vavin*, *Cavaignac*, *Berger*, *Pagnerre*, *Buchez*, *Cormenin*, *Corbon*, *Caussidière*, *Albert* (met 133,041 stemmen), *Wolowski*, *Peupin*, *Ledru-Rollin* (met 131,587 stemmen), *Schmith*, *Flocon* (met 121,865 stemmen), *Louis Blanc* (met 121,140 stemmen), *Récurt*, *Perdiguier*, *Bastide*, *Coquerel*, *Garnon*, *Guinard* en de abt *de Lamennais*.

— Het Provisioneel Bestuur heeft besloten, dat de banken van Rouaan, Havre, Lyon, Rijssel, Toulouse en Marseille, met de bank van Frankrijk zijn vereenigd. Deze departementale banken zullen blijven werken als kantoren van de bank van Frankrijk, overeenkomstig de bestaande voorschriften; de actiën dier banken zijn vernietigd en aan de aandeelhouders zullen daartegen worden uitgereikt aandeelen van de bank van Frankrijk. Ter uitvoering van dit besluit wordt de bank van Frankrijk gemagtigd om 17,200 nieuwe aandeelen uit te geven, waardoor haar kapitaal wordt gebragt op 85,100 aandeelen van 1000 francs ieder.

— In eene damesclub in den faubourg St. Germain worden de regten der vrouwen met kracht ondersteund en de standaard des opstands tegen den man alle avonden van 7 tot 11 ure opgestoken. Een aantal vrouwen wedijvert aldaar in welsprekende klagten over hare echtgenooten; maar de schoone sekse verzwijgt wijselijk hare eigene gebreken.

— Volgens berigten uit Portugal, heerscht in Lisabon eene groote spanning. Er zijn billetten aangeplakt gevonden, waarin op de aftreding der Koningin wordt aangedrongen.

BELGIË.

Brussel, 30 april. Onlangs was melding gemaakt van den verwachten gunstigen uitslag der onderhandelingen met Nederland, strekkende tot vergemakkelijking onzer handelsbetrekkingen met dat land. Heden wordt de terugkomst van den heer *de Jaegher* uit 's Gravenhage berigt, en tevens voegt men er bij, dat hij in zijne zending niet is geslaagd.

Vroeger was aangekondigd, dat onderhandelingen tot hetzelfde doel met Spanje zouden worden aangeknoopt; indien wij wel zijn onderrigt, dan zijn deze insgelijks mislukt.

— In weerwil van het koude en regenachtige weder, leveren de velden een treffend gezigt op. Het koolzaad, de tarwe en de garst staan uitmuntend. In sommige streken heeft de rogge reeds eene opmerkelijke hoogte bereikt.

Binnenlandsche Berigten.

Amsterdam, 3 mei. De Luxemburgsche Standen-vergadering heeft in hare zitting van 26 april twee commissiën benoemd, de eene, van zeven leden, tot bearbeiding der kieswet voor de naar Frankfort te zenden afgevaardigden, de andere, van vijftien leden, voor het ontwerpen der nieuwe constitutie.

Reeds in de zitting van den volgenden dag heeft de eerste dezer commissiën haar verslag uitgebragt bij monde van den heer *Ch. Munchen*. Na als haar gevoelen te kennen te hebben gegeven, dat het Groothertogdom Luxemburg, door het zenden van afgevaardigden naar Frankfort, niet mag geacht worden, ook in het minst zijne regten als onafhankelijken staat te hebben verkort, stelt de commissie voor, de drie Frankforter afgevaardigden te doen benoemen door kiezers, één op elke 500 zielen der bevolking, en welke kiezers door alle meerderjarige burgers zullen worden benoemd.

Na voorlezing van dit verslag hebben 33 leden der vergadering (deze bestaat uit 70) een schriftelijk voorstel gedaan, houdende, dat de vergadering zich onbevoegd zoude verklaren over elke vraag, die betrekking heeft tot het zenden van drie afgevaardigden naar Frankfort.

— In de vergadering van de Hollandsche maatschappij van landbouw, in het *Odeon* alhier jl. zaturdag gehouden, is bij stemming, tot het benoemen van een hoofdbestuur, gekozen tot voorzitter, de heer Mr. *G. W. Verwey-Mejan*, voorzitter dezer vergadering; tot algemeenen secretaris, de heer jhr. Mr. *D. R. Gevers Deynoot*; tot penningmeester, de heer jhr. mr. *Hoeufft van Velzen*.

Hoorn, 28 april. De beestenmarkt alhier is zeer druk geweest, met veel handel, vooral in varen en kalfkoeijen, ofschoon de Fransche en andere vreemde kooplieden, zeker door de tijdsomstandigheden, even als bij de Utrechtsche paardenmarkt, gemist werden, ging alles vlug en duur weg.

(*Amst. Cour.*)

Rotterdam, 3 mei. Aan de Staten-Generaal is dezer dagen van regeringswege medegedeeld het verslag van het *armenwezen* in Nederland, over het jaar 1846, voorzien van 21 bijlagen, betreffende de instellingen van weldadigheid. Deze zijn verdeeld in drie hoofdsoorten, als:

1o. Instellingen van allerhanden aard, *tot het verleenen van onderstand*, waaronder de Gods- en gasthuizen, genootschappen voor kraamvrouwen, en het fonds voor de gewapende dienst. Deze zijn ten getale van 3714, en daaraan hebben, van de bevolking des rijks, welke op den 31sten december 1846, 3,062,223 hoofden telde, een aantal, 't welk met zekerheid niet hooger dan tot 485,416 kan gesteld worden deel gehad. De inkomsten van deze instellingen hebben ƒ9,133,849 bedragen; de uitgaven ƒ8,915,043, van welke laatste som ƒ7,238,797 voor eigentlijken onderstand en verpleging zijn besteed; 2o. Instellingen, *om het aantal der behoeftigen te verminderen*, werkplaatsen van liefdadigheid en dergelijke, als ook gestichten voor blinden en doofstommen, en de Maatschappij van Weldadigheid. Deze zijn ten getale van 2422, waaraan 155,906 personen hebben deel gehad. De inkomsten hebben bedragen ƒ4,077,495; de uitgaven ƒ 4,073,466; 3o. Instellingen, *om de armoede voor te komen*, als: banken van leening, zieken- en begrafenisbussen, weduwenfondsen en spaarbanken. Deze zijn ten getale van 475, waarvan 215,395 personen hebben genoten. De ontvangsten daarvan hebben bedragen ƒ 9,595,693; de uitgaven ƒ9,472,777, en onder deze uitgaven komt *niets* voor, hetwelk gezegd kan worden gebezigd te zijn voor *onderstand* aan behoeftigen.

— Als eene bijdrage tot de voorbeelden van buitengewone vruchtbaarheid in dit vroeg ontwikkeld voorjaar, kan strekken, dat in eenen tuin te Amersfoort, op den kouden grond, tegen een noordwestelijk gelegen muur, een blaauwen muscadeldruifwijngaard wordt aangewezen, die bijna geheel in het blad staat en zelfs reeds bloesem gezet heeft. De omstreken aldaar leveren dan ook reeds een zeer schoon gezigt op; hier en daar beginnen de vroege

aardappelen reeds lof te maken, en indien eenige gezette warmte er toe bijdraagt, dan zullen alle moesvruchten bijzonder voorspoedig rijpen, de laatste hagelslag heeft ook weinig schade aan de fijne boomvruchten aldaar toegebragt.

's Hertogenbosch, *29 april.* De vergadering van gemeente-besturen door de commissie ter verkrijging van eene verbeterde uitwatering bijeengeroepen, ten einde te beraadslagen over de te nemen maatregelen ter spoedige verkrijging van dien, heeft op den 26sten dezer ten stadhuize alhier plaats gehad; 44 daartoe gedelegeerde burgemeesters, leden van den raad en der commissie, van gemeenten, die allen schroomlijk door overstrooming lijden, hebben zich daar doen vinden; er is besloten in commissie naar 's Hage te vertrekken, ten einde Z. M. den Koning, alsmede het ministerie, persoonlijk met de ware toedragt der water-ellende in dit gewest bekend te maken. Die ellende is zelfs zoo groot, dat men op de verdronken landerijen den landman met schuiten ziet vlotten, opdat het vee, dat steeds vermagert, toch niet geheel en al van honger omkome, terwijl gisteren een twintigtal ingezetenen uit de gemeente Empel bij Z. Exc. den heer gouverneur zijn geweest, om dezen commissaris des Konings met hunnen benarden toestand zelve te komen bekend maken. Maandag aanstaande vertrekt reeds eene commissie van tien burgemeesters naar 's Hage. (*Hand.*)

Land van Heusden en Altena, *29 april.* Sedert eenige dagen is de toestand van het winter-zaad merkelijk beter geworden.

Het natte en gure weder, dat wij eenige dagen achter elkander gehad hebben, wordt als de vermoedelijke oorzaak hiervan opgegeven. Voor vele bouwlieden echter komt deze beterschap te laat. Het zijn die, namentlijk, welke te vroeg hunne zaad-schoof hebben omgeploegd. Evenwel zal het waarheid blijven, dat het beste zaad, nu alles nog medeloopt, niet meer dan een half gewas zal opleveren. (*N. R. C.*)

Arnhem, *2 mei.* Dezer dagen zullen 4 officieren en ongeveer 80 onderofficieren en minderen van het 1ste regiment vesting-artillerie zich van Nijmegen naar Koevorden begeven, en twee kompagniën veld-artillerie met eene ligte 6 ponds batterij van Venlo naar Nijmegen.

Jongste nieuwstijdingen.

ARNHEM, *2 mei.*

Uit Parijs wordt van den 1sten mei het volgende berigt: Te Rouaan en Elbeuf is de orde hersteld. Het getal slagtoffers is niet zoo groot als men aanvankelijk vreesde. Te Limoges hebben de opstandelingen thans nog de overhand. Het gouvernement zal er een' buitengewonen commissaris heenzenden, om de oproermakers, die voornamentlijk uit communisten moeten bestaan, tot de orde terug te brengen.

Het is waarschijnlijk, dat de opening der Nationale Vergadering eenige dagen zal worden uitgesteld.

De ultra-republikeinsche partij is zeer misnoegd en laat zich in dreigende bewoordingen uit.

De toestand van het Hertogdom Posen blijft zeer ongunstig.

De tijdingen uit Italië zijn van weinig belang.

Mengelwerk.

Eeuwige liefde.

Schreef ik in Frankrijk of Engeland en in het Fransch of Engelsch, zoo kon ik dit verhaal — hoe volstrekt verdicht het ook is, — statig aldus aanvangen: In Parijs, Lyon, Londen, Liverpool, leefde voor zoo of zooveel jaren JEAN TILLEUL of JOHN LIMETREE, zonder dat er een haan naar kraaide. In Nederland en als Nederlander, moet ik zeggen: In eene stad leefde eens, eenige jaren geleden, JOHANNES LINDE. Ik kan niet zeggen: te Amsterdam, 's Gravenhage, Arnhem, in die of die straat, want de Nederlander heeft zulk een eerlijken aard, dat hij nooit aan eene verzinning wil gelooven, en alles voor waarheid opneemt, wat men hem vertelt, gelijk een kind. Sprak ik van JOHANNES LINDE in de Kalverstraat, terstond zouden de Amsterdammers de hoofden opsteken, en vragen in welk huis toch die LINDE woonde, wie zijn vader was, en al zoo dergelijke, al mogt ik dan ook duizendmaal vooraf zeggen dat hij volstrekt niet geleefd, veel min nog in de Kalverstraat gewoond heeft; en de Hagenaars en Arnhemmers zouden den goeden LINDE, mogt hij soms met satyrische kleuren worden geschilderd, als eenen Amsterdammer hartelijk uitlagchen, en mijn zedelijk verhaal zonder het minste nut uitlezen, want, zouden zij zeggen, wat gaat ons toch die Amsterdammer aan? Zoo zou eveneens de Hagenaar doen, als ik mijn held, die toch in 's hemels naam ergens leven moet, in Amsterdam of Arnhem plaatste. Ik zeg dus slechts: *In eene stad*, en vang met dit net eenen Amsterdammer, Leidenaar, Kamper of Arnhemmer naar goed dunken op, zonder dat iemand het mij met voeg euvel duiden kan.

In eene stad dus, wier eerste letter in het alfabet ligt, — eene Nederlandsche stad was het — leefde eens een man, die zeer lang was. Maar een goed, een uitmuntend goed hart klopte onder zijn lang vest, dat overigens dun genoeg was om het hart er door te zien kloppen. Een kind had hem om de pink kunnen winden. Zijn hoofd was klein, doch desniettemin beminde hij regt naar behooren. Maar hij was arm. Zijn MAALTJE was de dochter van een gepensioneerd officier en ook arm. Arm en arm klinkt zeer eentoonig; daarom wilde ook de gepensioneerde officier niet instemmen, en zeide *Neen.* Maar JOHANNES LINDE weende. MAALTJE ook. Zij beminden elkander zoo zeer. JOHANNES zeide: »MAALTJE, ik zal u eeuwig beminnen, en nooit eene andere trouwen." MAALTJE sprak: »JOHANNES, ik bemin u, als mijn hart, en trouw nooit eenen anderen." Daarop hervatte JOHANNES: »MAALTJE, zoodra ik een post heb, die eene vrouw kan voeden, kom ik en haal u af." MAALTJE antwoordde: »Ja, JOHANNES, kom en haal mij af." Dan vielen zij elkander om den hals en weenden. Zij hadden echter onder het gesprek reeds geweend. Ach, ware elke traan eene parel geworden, dan hadden zij terstond kunnen trouwen. Maar hunne tranen werden geene paarlen. Dit was treurig. Zij moesten scheiden. JOHANNES kreeg eene aanstelling op het land, en jaarlijks zes honderd gulden. MAALTJE bleef in de stad. Wat teedere brieven schreven zij elkander! Alle week een paar maal, vol van de gloeijendste liefde, de heiligste beloften. Zoo verliep het eene jaar na het andere; JOHANNES kon niet verder komen, hoe ijverig hij ook arbeiden mogt. Zijne hoogeren schenen steeds jonger en bloeijender te worden, terwijl hij zigtbaar afviel en grijze haren kreeg. Zij mogten trouwens vroeger komen bij hem dan bij andere lieden. Intusschen dreef hij zijn post rustig voort, en op zijne wangen schoot een purperblos, als hij dacht aan de gelukkige dagen, die hij met zijn MAALTJE slijten zou. Dan schreef hij weder een liefdebrief, dat een' vreemde er het hart van warm worden moest. Maar hij zeide de lieden niets van zijne liefde, als ware het een schat dien geen ander hebben kon, en hij beminde heimelijk voort. Wanneer hij een getooid bruidspaar naar de kerk zag gaan, dan trok hij schelmsch met de oogen en zeide bij zich zelve: »'t Zal ook komen!" en drukte zijn MAALTJE in 't geheim de poezele hand. Menig meisje zag den goeden, ranken JOHANNES hartelijk en vertrouwelijk aan, maar hij kneep de oogen toe en dacht: »Niets voor u, JOHANNES! uwe ster vonkelt in de stad." — De arme duivel! hij wist volstrekt niet dat hij reeds grijs geworden was; — zijn hart was jong, gelijk de semperflorens. Menigmaal als de geele zon in de verre grijze velden zonk, en de vinken opgehouden hadden te slaan, en een rozenrooden gloed over de blaauwe hemel schijnt, kwam het hem voor als ware er reeds een lange tijd verloopen sinds hij begonnen was MAALTJE te beminnen, en een paar droppels drongen uit zijne trouwhartige oogen; en dan nam hij haren laatsten brief uit de borstzak en kuste dien, en hij meende zijn meisje eerst gisteren te hebben gevonden en morgen ter bruiloft te zullen gaan. Dan was alles weder goed.

Intusschen was de gepensioneerde officier gestorven, en MAALTJE nam haar intrek bij eene zuster, die ergens getrouwd was. Zij was reeds eene regt arme magere juffer geworden; maar een lief gezigtje had zij nog altoos, en de bruine oogen vonkelden nog als een paar kastanjes, juist uit den groenen bolster gedreven. Ook bij haar begon het eene haartje na het andere te grijzen; ach, de schoone bruine haren, die, losgelaten, tot aan de knie nedergevallen waren! Maar de liefde, die zij haren JOHANNES toedroeg, droogde niet uit noch vergrijsde. Toen de roosjes nog op hare wangen bloeiden, was menige vrijer gekomen, om haar te vragen; maar zij schudde het hoofdje en zeide kort en verstaanbaar »neen." Toen werd er wel gemompeld en gezegd, dat de verkorene hares harten haar ontrouw geworden was en haar schandelijk had verlaten; maar zij wist het beter in haar hart, dat haar JOHANNES tot zoo zwarte daad niet in staat was, en dat hij voortdurend beminde, gelijk hij van begin of aan gedaan had. O hoe de lieve maagd zich steeds zoo wit kleedde, opdat JOHANNES niet eerst lang zou moeten wachten tot dat zij gereed was, als hij kwam om haar naar het altaar af te halen. En dan de brieven, die zij schreef! En nooit zat zij in het lommer van een anderen boom dan een' linde, alleenlijk omdat haar JOHANNES — LINDE heette. En dan droomde zij van PHILEMON en BAUCIS, en was volkomen gelukkig.

Wij moeten intusschen weder naar JOHANNES omzien; — hij was gewoon alle zondagen een brief van MAALTJE te krijgen, en nu verliepen vier zondagen zonder dat hij er een kreeg. Het waren vier zondagen van wanhoop. Wat mogt MAALTJE overkomen zijn? Eindelijk, den vijfden, verscheen er een. Zij meldde hem »dat zij ziek geweest was, en niets had willen zeggen om hem niet te beangstigen. Nu gevoelde zij zich veel beter en ging al eens aan den arm harer nicht in de zon wandelen; — dan kwamen al de tafereelen van het voorgesteld geluk haar weder voor den geest, en heerlijk scheen haar de dag dat JOHANNES komen en haar ten huwelijk afhalen zou." En ziedaar, naauwelijks had hij den hartroerenden brief gelezen, toen hij zijne aanstelling tot een post van *ƒ*1800 ontving. Eene gloeijende kus op het papier drukkende, ijlde hij naar buiten en schreeuwde voor de grazende koeijen zijn geluk uit en riep de vogels toe dat zij het melden mogten aan zijne geliefde; en den volgenden dag zat hij reeds in een chees, met zijne aanstelling op de borst, om het heerlijke meisje af te halen en als bloeijende bruid te brengen naar zijne woning. Het was echter een lange weg, over dijken en langs sloten, en aan het loeijen der koeijen en het kwakken der kikkers geen einde was. Maar hij dacht slechts aan de rozige maagd, die hij voor zoo en zoo veel tijd als prangend knopje had verlaten, en die, gelijk hij zich in zijne onschuld verbeeldde, nu wel als eene volle roos bloeijen zou. Dat verwacht gij wel niet, arme, trouwe schelm, gansch verbleekte rozenbladen op de wangen uwer bruid te vinden! Gij denkt liever volgens het oude spreekwoord: Tijd brengt rozen.

Eindelijk naderde hij het dorpje, waar MAALTJE bij hare zuster, de vrouw van den doctor, woonde. Toen hij het dorp inrijden wilde, kwam juist eene groote lijkstatie — waarschijnlijk die van een rijken grondbezitter, naar de menigte der begeleiders te oordeelen — en hinderde hem verder te gaan. Hij steeg dus liever uit, en ging de paar stappen naar het kerkhof mede om misschien een heilzaam tegenwigt voor de aanstaande overmaat van vreugde te halen. De kist werd intusschen nedergezet aan den rand van het graf, het rouwkleed afgenomen en de predikant begon de volgende korte lijkrede te houden:

»Geliefde broeders en zusters!

»Wij staan aan het graf eener beminde, vrome jonkvrouw; nog bedekt haar slechts de kist, weldra zal de aarde haar bedekken; zij beminde eenen man, dien armoede van haar verwijderde; maar zij beminde hem tot aan den dood. Hare wangen bloeiden als roosjes — zij beminde hem. Hare lokken verbleekten — zij beminde hem. Zoo verliep jaar op jaar, en zij bewaarde hem trouw haar hart. Er is geen kind in het dorp, of zij beminde het; ja, geen hond die niet een stukje brood uit hare hand ontving. Aanvankelijk was zij de zwaluwe inzonderheid genegen; doch toen zij bemerkte dat die diertjes slechts van vliegen en andere insekten leven, onttrok zij hun hare gunst, en nam die der vogels aan, welke koorn eten; want zijn de vliegen, plagt zij te zeggen, niet ook vogels slechts kleinen? De goede ziel kon er nooit dan weemoedig toe overgaan om een jong hoen te eten, en alleenlijk in den grootsten nood deed zij het. En toch voedde zij er meer dan ieder andere in het dorp. Wij hebben een echt voorbeeld van liefde aan haar verloren, en onze tranen zouden wel eeuwig om haar moeten vloeijen, leerde onze heilige godsdienst ons niet, dat geene menschen ziel verloren gaat, en dat de vromen tot die vreugden zullen geraken, welke nog geen menschen oog zag en geen menschen hart gevoelde. Amen."

»Wordt hier MAALTJE LEEMAN begraven?" riep JOHANNES, en zijne magere, bleeke gestalte rigtte zich hoog op, angstig luisterend of het vreeselijke »ja" volgen zou. »Zoo is het, vreemdeling," zeide de predikant. Was u de doode bekend?"

»Bekend! bekend!" schreeuwde JOHANNES, en het was gruwzaam aan te zien, hoe de lange man, als door foltering afgemarteld, ineênviel en nevens de kist nederzonk.

Bewusteloos werd hij door de dorpelingen weggedragen. Drie dagen later was hij met MAALTJE in de woningen des vredes vereenigd. . . . . .

Ingezonden Stukken.

Over hetgeen aan den *definitief* te benoemen minister van Oorlog te doen staat. (1)

Bezuiniging, *aanmerkelijke bezuiniging* is, zoo als wij in een vorig artikel te kennen gaven, de eerste en voorname taak des definitieven ministers van Oorlog, gelijk zij die van ieder der overige ministers en van het ministerie in zijn geheel moet zijn.

Geene grondwetsverandering kan baten, tenzij daaruit eene belangrijke vermindering der uitgaven, binnen korten tijd volge. Vrijheid van drukpers, van vereeniging, regt van petitie, vrijheid van godsdienst en wat men meer van dien aard te boek stelle, het zijn, voor verreweg het talrijkste gedeelte der natie, ijdele klanken, en zinledige woorden zoolang de toekenning van vrijheden en regten niet hand aan hand gaat met ontheffing van die lasten, welke, te regt met den naam van »drukkende" bestempeld, alle werkelijk genot van vrijheid en regt onmogelijk maken of vergallen. En hoe anders zal men tot ontheffing van lasten geraken, dan door eene inkrimping van het budget der staatsuitgaven tot het volstrekt onmisbare, — welke inkrimping toch wel in niets anders kan bestaan, dan in de meest radicale vereenvoudiging aller instellingen en de afschaffing van alle weelde in de staatshuishouding.

Daartoe moet ook het ministerie van Oorlog medewerken, daarom moeten er ook van zijne millioenen vallen in het belang van het algemeen.

Zij moeten vallen en zij kunnen het, als men op den voorgrond stelt, dat de handhaving van de inwendige rust door de schutterijen, de verdediging van den bodem door het volk zelf moet geschieden. Of zou het welligt onmogelijk zijn, bij de toepassing van dat tweeledig beginsel, het staande leger te beperken tot hetgeen voor het bewaken van 's rijks

(1) Vervolg van het in de courant van den 16den april voorkomend artikel, getiteld: »Wie is geschikt om definitief minister van Oorlog te zijn?"

militaire eigendommen en het bezetten van eenige vaste punten volstrekt noodig is, de indeeling van het leger in divisiën en brigaden op te heffen, geen hoogeren rang dan dien van kolonel te behouden, de kavallerie, de rijdende artillerie, den grooten en den generalen staf af te schaffen, de genie met een twintigtal officieren te verminderen, de militaire intendance tot een tweetal inspecteurs of controleurs te herleiden, alle uniformen te vereenvoudigen door ze enkel in te rigten tot nut voor de dienst en gemak voor den man, in plaats van tot ijdele vertooning op kosten van den staat, dat is, van alle ingezetenen, den soldaat niet uitgezonderd, — en tot last voor dezen? (2) Zou het soms onmogelijk zijn de constructie-winkels te Delft, waaraan schatten verspild zijn, niet meer te laten werken dáár waar zij duurder voortbrengen dan men elders zich kan voorzien, en de zoo hoog opgevoerde inrigting der militaire akademie terug te brengen tot die eener eenvoudige artillerie- en genie-school, bij de akademie te Delft te plaatsen? Zou het, eindelijk, onmogelijk zijn den roekeloozen bouw van genie-werken, die tonnen gouds kosten, in drie liniën te gelijk, volgens geenen anderen regel dan de toevallige overeenkomst van het bedrag van begrootingen en beschikbare sommen, en naar geen ander beginsel dan het *bon plaisir* van enkele personen, — zou het soms onmogelijk zijn dien bouw van nieuwe werken te staken en tevens geen cent meer aan eenig bestaand vestingwerk uit te geven, alvorens er door eenen raad van bevoegden beslist zij, wat te dier zake volstrekt noodig is, wat als volkomen nutteloos geslecht zou kunnen worden?

Men werpe ons niet tegen, dat op de voorschreven vereenvoudigingen en afschaffingen hier of daar wat af te dingen zij. *Eerstens* zou dat ruim opgewogen worden door zooveel, hetwelk daar nog bij te voegen is, als: besnoeijing van het zoo weelderig ingerigt ministerie van Oorlog; inkrimping der bureaukosten, ten gevolge van het doen ophouden van de voor de dienst niet alleen noodelooze, — maar voor haren geregelden gang meestal schadelijke, — zoogenoemd wetenschappelijke schrijverijen, welker verbazende aangroei in de laatste jaren zich alleen verklaren laat, als men bedenkt welk een overgroot aantal bedrijvige departementsmannen zich er den schijn van nuttig te zijn door moet verwerven (3) enz.

Tweedens moeten wij opmerken, dat eene opsomming van hoofdpunten als de vorenstaande alleen ten doel kan hebben, de aandacht te vestigen op datgene, wat in de eerste plaats ter afschaffing in aanmerking moet komen, geenszins, die afschaffing te regelen. Den definitieven minister van Oorlog blijft zulks geheel overgelaten. Aan ons, aan de natie kan de bevoegdheid zijn, het programma der beginselen en de maat der vereenvoudiging, welke de omstandigheden gebieden, aan te geven. De verwerkelijking van het een en ander ligt buiten ons; zij is de taak der bestuurders, die haar hebben te vervullen of — aan anderen over te laten.

Wat de gevolgen betreft van zoodanige radicale maatregelen van bezuiniging op de legermagt (welke wij niet *bij uitzondering* voor haar, maar in verband met soortgelijke maatregelen in alle andere takken van bestuur, der algemeene aandacht dringend aanbevelen) — wat betreft die gevolgen, zij behoeven ons geenszins te verontrusten. Ware het zelfs niet onze volle overtuiging, dat zonder die bezuinigingen de algemeene verwarring en het staatsbankroet onvermijdelijk den ondergang van de welvaart des lands zullen voltooijen, indien al een armzalige schijn van onafhankelijkheid ons daarbij mogt overgelaten worden, — niettemin zouden wij gerust de gevolgen van die bezuinigingen alle, en van die op de krijgsmagt in het bijzonder, op ons hoofd durven nemen. Of zouden wij ons nog diets maken, dat er met de door ons opgenoemde, of daaraan gelijk staande, afschaffingen geen leger bestaanbaar zou zijn, hetwelk, steunende op eene volkswapening, den geboortegrond tegen elke invasie, van wie ook, met nadruk zou kunnen beschermen, ja, tot het uiterst daarvoor vrijwaren, zoolang de natie werkelijk als één man hare onafhankelijkheid wil, — EN WIL ZIJ DIE DAN NIET? ! Buitendien, wij vragen het, wiens belang zou het ooit zijn onze onafhankelijkheid aan te randen, als wij, onder milder instellingen in politieke regtzinnigheid ons ontwikkelend, onder een zuinig bestuur in maatschappelijke zedelijkheid vooruitstrevend, volgens de ware economistische leeringen omtrent internationaal handelsverkeer, in vrijgevigheid doortastend, aan al onze geldelijke schuldverpligtingen blijven voldoen? — en dat kunnen wij, al mogten zelfs onze koloniën ons te eeniger tijd ontvallen, hetwelk trouwens wel niet spoedig het geval zal behoeven te worden, indien wij het in tijds ook voor anderen voordeelig weten te maken, dat die koloniën in ons bezit zijn.

De gevolgen voor de personen in het thans bestaande en in het gereduceerde leger kunnen ons evenmin tegenhouden. Niet dat wij van meening zouden zijn, met een valsch argument omtrent de regtmatigheid der opoffering van bijzonder belang aan algemeen, er ons te kunnen afmaken. Zulk een argument zou hier alleen opgaan bij hen, die de algemeenheid van een belang afhankelijk achten van het aantal der belanghebbenden, terwijl wij integendeel het belang van elk betrekkelijk gering aantal personen (al ware het van eenen enkelen), *zoover het strookt met de algemeene beginselen van regt en billijkheid*, — als een waarachtig algemeen belang beschouwen, zoo waar het er zedelijker- en redelijkerwijs een is. Verre van ons te gronden op een sophisme als het bedoelde, om het belang der personen in het leger, als met ééne pennestreek weg te cijferen, — zouden wij aan die persoonlijke belangen, in overeenstemming met het belang van allen, regt, maar ook niet meer dan regt, willen laten wedervaren. En dit zou gereedelijk op eene voor het algemeen voordeelige wijze, kunnen geschieden, als men, de verpligting erkennende, dat ieder burger de wapenen voor het vaderland drage en dus in de behandeling daarvan geoefend zij, — de uitvallende officieren en onderofficieren over het land verspreidde, ten einde de burgers, zooveel mogelijk op de plaats van hun gewoon verblijf en op de voor hen geschikte tijden, in de behandeling der wapenen bekwaam te maken. Ook zouden wachtgelden in afwachting van eene herplaatsing in 's lands dienst, of van eenige andere particuliere of openbare plaatsing, welke velen zullen kunnen vinden, gegeven moeten worden; terwijl eene verbetering van de verhouding van het aantal luitenants tot dat der kapiteins hoogst wenschelijk zou zijn. Gene, en welligt andere belangrijke débouchés nog, zijn te openen, zoo als, in het bijzonder voor de kavallerie, indien men tot de door iedereen gewenscht wordende uitbreiding van het korps marechausées besloot, — deze en misschien meerdere middelen zijn te bedenken om de uitzigten voor het leger, dat men behouden zou, te verbeteren. (4)

Wij herhalen het dus. Niets is er dat ons zou moeten tegenhouden. Bezuiniging is de toetssteen der hervorming. Zij dan »vereenvoudiging," waardoor alleen die bezuiniging kan tot stand komen, ons wachtwoord, het wachtwoord van allen, die de wel vaart der natie ter harte gaat, die ons volksbestaan liefhebben. Vereenvoudiging in alle takken van bestuur; uiterste herleiding van den weelderigen voet, waarop, met onderdrukking van het politische leven, der natie, ten koste van hare materiëele belangen, ons huishouden van staat is ingerigt; behoud enkel van het strikt noodige, van hetgeen betaalbaar is, zoo, — maar zoo ook alleen, zal het Nederland weder wèl kunnen gaan en zijn roem van ware humaniteit groot zijn bij de volken van het beschaafd Europa.

Daar wij ons, zooals reeds te kennen gegeven is, volkomen ongehouden rekenen om de regeling der uitvoering zelve van onze plannen aan te geven en, ook volgens de letter van het opschrift van dit artikel, meenen te kunnen volstaan met de aanduiding van de gronden, waarop de handeling des definitieven ministers van oorlog moet berusten, van de soort en van den omvang dier handeling volgens den eisch der omstandigheden, alsmede van de gevolgen dier handeling en hunne bestaanbaarheid met betrekking tot de handhaving van de onafhankelijkheid der natie en de inachtneming van regt en billijkheid omtrent de personen; — zullen wij er toe kunnen overgaan om in een derde en laatste artikel aan te toonen (5) in welk naauw verband het een en ander, hetwelk wij tot dusver over de bezuiniging op de krijgsmagt schreven, met eene geheele verandering onzer grondwettelijke instellingen omtrent het leger staat.

Indien het ons, bij dat derde artikel, tot verduidelijking van hetgeen wij daarin wenschen te betoogen, nuttig mogt voorkomen *ook de regeling der uitvoering* van onze plannen, — welker vermelding wij hier als noodeloos weglieten —, aan te voeren, hopen wij daartoe in dit blad de ruimte te vinden, en bij den lezer de welwillende aandacht om ons te volgen.

P********

(2) Dat de afschaffing van de nuttelooze en lastige epauletten en van den verderen kostbaren opschik der officieren in deze vereenvoudiging medebegrepen zou zijn, behoeft naauwelijks vermeld te worden.

(3) Van dáár ook de ziekelijke centralisatie van alle magtsuitoefening, tot in de minste détails van dienst dikwijls, bij het departement, waardoor de verantwoordelijkheid van ieder in zijnen kring eene hersenschim wordt en de demoralisatie van de chefs algemeen; — van dáár de opeenstapeling van voorschriften en telkens nieuwe voorschriften, die niets dan verwarring baren; — van daár, in één woord, misbruik bij misbruik, personaliteiten, die zouden vervallen als men genoegzaam zaken aan het hoofd had, — uniforms-veranderingen en veranderingetjes (biesjes, splitjes, koppels zus, koppels zoo, schakopoffertjes van saijet, van goud, van saijet met goud, van koper eindelijk, enz.), waarom men niet denken zou als men niet met zijnen tijd verlegen was, — proefnemingen en allerlei liefhebberijen met materieel, die enkel dienen om, al is het ten koste van tonnen gouds, toch maar niet ledig te zitten; — dat alles en meer.

(4) In hoeverre welligt de belangen der personen, niet alleen te redden, maar te bevorderen zouden zijn, door eene vereeniging van het Oost-Indisch leger met het leger alhier, hebben wij opzettelijk buiten onze beschouwingen gelaten, om deze eenvondig te houden. Wij hebben er in den tekst zelfs niet op gedoeld. De mogelijkheid der vereeniging van de twee legers, waartegen wij, om dit in het voorbijgaan te zeggen, tot nog toe meestal slechts met vooroordeelen hoorden opkomen, blijft dus in allen gevalle eene kans, welke ons bij de verwezentlijking onzer bezuinigingsplannen gunstig kan zijn.

(5) Zie het slot van het eerste artikel in de courant van den 16den april.

Advertentiën.

† † † De Notaris Mr. *Jb. NIJHOFF*, te *Arnhem*, maakt bekend, dat het WEIDE en BOUWLAND onder *Spankeren*, bij *Dieren*, bij vorige Couranten breeder omschreven, is ingezet als volgt:

De WEIDE op.	*f* 5147
Het BOUWLAND in 3 perceelen te zamen op	» 2396
De Massa.	» 2403
De 3 perceelen opgaande BOOMEN te zamen op.	» 419

De Toeslag blijft bepaald op Woensdag den 10den Mei 1848, des morgens ten 11 ure, in het *Wapen van Gelderland*, bij den Kastelein *HUPKES*, te *Dieren*, in *Gelderland*.

Op Woensdag den 3den Mei 1848, des middags ten 5 ure, zal, aan de *Praast* bij *Arnhem*, bij toeslag worden verkocht:

Het BUITENGOED, *DE SLUIS*, groot ruim 4½ Bunder, bij inzet met de hoogen gebragt op *f* 5750.

TE HUUR

voor f 70 's jaars, te Groenlo.

Een wèl ingerigt, aangenaam gelegen, onlangs geheel vernieuwd HUIS. Informatiën te nemen bij den Eigenaar *J. M. BEEKMAN*, te *Groenlo*. — *Brieven franco.*

MODES.

De ondergeteekenden hebben de eer, aan de Dames te berigten, dat zij van *Parijs* ontvangen hebben de nieuwste MODELLEN van HOEDEN, MUTSEN en MANTILLES, benevens een rijk assortiment van CHALS, MOUSELINE de LAINES, JACCONATS, BALZARINES en vele andere Stoffen voor Kleederen.

Arnhem, 1 Mei 1848.

BAHLMANN & Co,

De ondergeteekende belast zich met het

Incasseren en Uitbetalen

der

OOSTENRIJKSCHE METALLIEK COUPONS.

Arnhem, den 1sten Mei 1848.

M. REIMANN.

205de Koninklijke Nederlandsche Loterij.

Ten Kantore van *A. DE BRUIN*, in de Oeverstraat te *Arnhem*, zijn HEELE en GEDEELTEN van LOTEN, in Koop, Huur en doorgefourneerd volgens plan te bekomen. — De trekking der eerste klasse begint den 29sten Mei 1848.

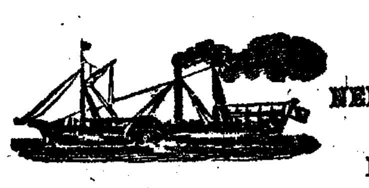

STOOMVAART VOOR DEN NEDER- EN MIDDEN-RIJN. DUSSELDORPSCHE MAATSCHAPPIJ.

Van *Arnhem* naar *Rotterdam:*

Elken Zondag, Dingsdag en Vrijdag, des morgens omstreeks 9 ure.

Van *Arnhem* naar *Dusseldorf* en *Mannheim:*

Elken Maandag, Woensdag en Zaturdag, des namiddags om 3½ ure.

Nadere inlichtingen geeft de Agent te *Arnhem* *C. BALCK.*

Marktprijzen.

NIJMEGEN, 1 mei 1848.

Tarwe en *Rogge* gingen heden tot verhoogde prijzen goed af: voor *Hooglandsche Tarwe* is *f* 10 à *f* 10.75, voor goede *Cleefsche* en *Inlandsche f* 8 à *f* 8.60 besteed, afwijkende soorten *f* 7.50 à *f* 7.75. — *Rogge f* 5.20 à *f* 5.60. — *Gerst f* 4.25 à *f* 4.50 geveild. — *Boekweit f* 6 à *f* 6.60 in een doen. — *Haver* zeer begeerd en bij minder aanvoer vlug afgegaan: *f* 2.75 à *f* 3.25. — Over het te veld staande *Koolzaad* wordt zeer verschillend geoordeeld; terwijl sommige boeren hetzelve als verloren beschouwen en omploegen, houden anderen nog eene vrij goede verwachting; deze verscheidenheid doet alzoo geen grooten oogst van dat artikel in deze provincie verwachten; alle overige graangewassen staan zeer voldoende, *Tarwe* inzonderheid zeer gunstig, te velde.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 2 Mei 3 El 8 Palm 5 Duim; gew. 0 D. gev. 30 D.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.